

ΟΡΘΟΔΟΣΙΑ, ΙΣΛΑΜ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

7. ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΕΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΚΦΡΑΖΕΤΑΙ ΤΟ ΙΣΛΑΜ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΑΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Τό Κοράνιο αρνείται, ότι ο Θεάνθρωπος Κύριος Ίησους έσταυρώθη, έτάφη και ανέστηθη. Διδάσκει ότι ή σταύρωση, ή ταφή και ή 'Ανάστασή Του δέν ήσαν πραγματικές, αλλά φανταστικές. 'Η δέ άγία 'Ανάληψή Του έγινε, όπως έδίδασκε ο Γνωστικός μάγος Βασιλείδης. Γράφει ο Μωάμεθ:

Οί 'Ιουδαίοι «*ακόμη καυχήθηκαν: <Φονεύσαμε τον Χριστό Ίησού, τό παιδί της Μαριάμ, τον 'Απόστολο του 'Αλλάχ>. Κι όμως δέν τον σκότωσαν, κι ούτε τον σταύρωσαν, αλλά έτσι φαίνεται σ' αυτούς>.*

Ώστε κατά τό Κοράνιο, ο Χριστός έσταυρώθη και έτάφη «*κατά δόκησιν*», δηλαδή κατά φαντασίαν, φαινομενικά. Και συνεχίζει ο Μωάμεθ: «*Εκείνοι όμως πού είχαν διαφορετική γνώμη (πού διαφώνησαν) σ' αυτό (τό θέμα), είναι γεμάτοι άμφιβολίες, γιατί δέν γνωρίζουν (θετικά), αλλά μόνον εικασίες ακολουθούν και μιά βεβαιότητα ότι δέν τον σκότωσαν, αλλά ο 'Αλλάχ τον σήκωσε ψηλά κοντά του, (τόν πήρε σ' ένα μέρος, πού νά μή μπορούν οι έχθροί νά τον βρούν) γιατί είναι Πανίσχυρος και Σοφός>* (στάδιο 4ο, οί Γυναίκες, εδάφια 157, 158)¹.

Σύμφωνα μ' αυτό τό λόγο υπάρχει στον Μωάμεθ άρκετή άμφιβολία για τον θάνατο του Κυρίου Ίησού. Άλλωστε ή φράση «*αλλά ο 'Αλλάχ τον σήκωσε ψηλά κοντά του*», έρμηνεύεται από τους 'Ισλαμιστάς κατά δύο τρόπους: α) "Οτι ο Ίησους δέν πέθανε, αλλά συνεχίζει νά ζει «*έν σώματι εις τον ουρανόν*». β) "Οτι ο Ίησους «*απέθανε άργότερον φυσικώς, και όχι όταν δήθεν τον συνέλαβαν οι αντίπαλοί του*». 'Η φράση «*ο 'Αλλάχ τον σήκωσε ψηλά κοντά του*», σημαίνει «*ότι έτιμήθη υπό του Θεού ως άπόστολός του και δέν ήτιμάσθη ως κακοποιός*»².

'Αλλ' όπως κι άν έχει τό πράγμα, είναι σαφές ότι ή άποψη του Μωάμεθ περί φαινομενικού θανάτου του Χριστού, είναι άντανάκλαση αίρετικών του Χριστιανισμού, οί όποιοι δέν δέχονται τον σταυρικό θάνατο του Χριστού. Αυτοί υποστηρίζουν ότι ο Χριστός δέν γεννήθηκε φυσιολογικά από την Μαρία, αλλά έμφανίστηκε στη γη ξαφνικά ένήλικος· ούτε πέρασε φυσιολογικά από τά στάδια της φυσιολογικής αύξησης και ένηλικιώσεως. Πίστευαν ότι δέν έλαβε άληθινή

φύση από τή Μαρία, αλλά πέρασε άπ' αυτήν, όπως τό νερό περνά από τό σωλήνα. Κατά συνέπεια, έλεγαν, δέν είχε πραγματικό σώμα και ή σταύρωσή του έγινε «*κατά δόκησιν*», ήταν δηλαδή φαινομενική. Έτσι π.χ. ο Μαρκίων, άρχηγός Γνωστικής αίρέσεως από τον Πόντο (; -170 μ.Χ.), έδίδασκε «*τόν Χριστόν (...) ως άνθρωπον φανέντα ούκ όντα άνθρωπον, και ως ένσαρκον ούκ ένσαρκον, δοκήσει πεφηνότα, ούτε γενεσιν υπομείναντα ούτε πάθος, αλλά τω δοκείν*»³. Παρόμοια έδίδασκε και ο Αιγύπτιος Γνωστικός Βασιλείδης, πού έζησε γύρω στό πρώτο μισό του 2ου μ.Χ. αιώνας.

'Αλλά τίς διδασκαλίες των αίρετικών δοκητών, κατεδίκασε εύθύς έξ άρχής ο Εύαγγελιστής 'Ιωάννης, ο αγαπημένος μαθητής του Κυρίου, ο αυτόπτης και αυτόηκος των θαυμάτων και του κηρύγματός του (βλ. Α' 'Ιω. α' 1, 5), ο όποιος έγραψε: Καθένας, ο όποιος λέγει, ότι έχει έμπνευση Πνεύματος, δέν όμολογεί όμως ότι ο Ίησους ενανθρώπησε και ήλθε από τον ουρανό στη γη με ανθρώπινη σάρκα δέν είναι από τον Θεόν. Και τούτο, δηλαδή τό νά αρνείται κανείς τον Θεάνθρωπον Ίησούν, είναι τό πνεύμα του άντιχρίστου (Α' 'Ιω. δ' 3). 'Αλλά και σ' όλη τήν Άγία Γραφή, τόσο στην Παλαιά, όσο και στην Καινή Διαθήκη, αντικρούονται οι θέσεις των αίρετικών αυτών διδασκαλιών.

Έξ άλλου ο Μωάμεθ αντιφάσκει και προς τον εαυτό του. Διότι άν δέχεται τή γέννηση του Χριστού – κι αυτή τή δέχεται ο Μωάμεθ – πρέπει νά δεχθεί ότι ο Χριστός προσέλαβε ταυτόχρονα και σάρκα από την Παρθένο. Διότι γέννηση και σάρκα συνδέονται στενά «*και κατά λόγον άμοιβαιότητας*», σέ σημείο ώστε ούτε σάρκα μπορεί νά υπάρξει χωρίς γέννηση, ούτε γέννηση χωρίς σάρκα, όπως όρθά παρατηρεί ο Τερτυλλιανός. Έάν πάλι δέν δέχεται ότι ο Κύριος προσέλαβε σάρκα από την Παρθένο – αυτό όμως δέν τό αρνείται ο Μωάμεθ – τότε θά ήταν περιττή και ή κάθοδος του στην Παρθένο. Διότι, αφού δέν έπρόκειτο νά λάβει τίποτε άπ' αυτή, γιατί νά κατέβει σ' αυτήν;

Βέβαια, πέρα άπ' αυτά, υπάρχει τό μεγάλο κεφάλαιο, πού στην 'Ορθόδοξη Έκκλησία όνομάζουμε Θεία Οικονομία άπολυτρώσεως του ανθρώπινου γέ-

□ Η Σταύρωσις, Μόσχα, πρώτο μισό 16ου αιώνα.
(Από τό λεύκωμα «Οί Πύλες του Μυστηρίου. Οί θησαυροί της Όρθοδοξίας από την Άγ. Σοφία». Μουσείο Άλεξανδρου Σούτζου).

νους. Δηλαδή μυστηριώδη και κατά συγκατάβαση τρόπο, με τόν όποιο εκτελείται ή ανεξερευνήτη βουλή του Θεού για τή σωτηρία του ανθρώπου. Ή, τά μυστηριώδη, ακατανόητα στό ανθρώπινο λογικό και ανεξερευνήτα από τόν άνθρωπο μέσα, τά όποια μεταχειρίζεται ή Θεία Πρόνοια για νά οδηγήσει τόν άνθρωπο σε μετάνοια, έπιστροφή και σωτηρία.

Ήν λοιπόν ήταν «φανακισμός (= εξαπάτηση) και σαηνή (= πλάσμα, ψεύδος) τό τής οικονομίας μυστήριον» άν «δοκήσει (= κατά φαντασίαν) και ούκ αληθεία γεγονός άνθρωπος ό Κύριος», τότε «και δοκήσει (= κατά φαντασίαν) και ούκ αληθεία σωσώμεθα!» Άρα, συμπεραίνει ό Τερτυλλιανός, ή πίστη ήμών των Χριστιανών είναι ψεύτικη και κάθε τι πού πιστεύουμε για τόν Χριστό και έλπίζουμε επ' Αυτόν είναι φάντασμα και άπάτη!. Άλλά τά πράγματα δέν είναι καθόλου έτσι!

Γενικά τίς αίρετικές διδασκαλίες των Γνωστικών

και του Δοκητισμού, πού είναι καθαρά μυθεύματα και όλως διόλου αντίθετες στη Θεόπνευστη και αναντίλεκτη διδασκαλία των Προφητών και της Κοινης Λαοθήκης, ή Έκκλησία μας τίς κατεδίκασε διά στόματος του Θεοφόρου Γνατίου, των εκκλησιαστικών συγγραφέων Τερτυλλιανού και Ίπολύτου, του άγιου Ειρηναίου και των άλλων Πατέρων και συγγραφέων του 4ου και 5ου μ.Χ. αιώνας'. Έπομένως ό Μωάμεθ, πού γεννήθηκε μόλις τόν 6ον αιώνα, άν ήξερε γράμματα, κι άν διάβαζε με προσοχή την Άγία Γραφή και μελετούσε τίς απαντήσεις των πρό αυτού Χριστιανών Πατέρων και εκκλησιαστικών συγγραφέων στις ψευδοδιδασκαλίες, δέν θά 'πρεπε νά δεχθεί τίς διδασκαλίες των σκοτισμένων αίρετικών. Άλλά τότε, βέβαια, δέν θά 'φτιαχνε δική του θρησκεία.

Στή συνέχεια παραθέτουμε χαρακτηριστική άναίρεση της διδασκαλίας περί του θανάτου του Κυρίου του Γνωστικού Βασιλείδη, όπως την εκθέτει ό άγιος Έπιφάνιος Κύπρου († 400), ό όποιος γράφει: «Αυτή είναι ή πιθανολογία του άπατεώνος Βασιλείδη. Λέγει ότι ό Χριστός είναι φαντασία με τό νά φαίνεται χωρίς νά είναι άνθρωπος, χωρίς νά λάβει σάρκα. Σκευωρεί δέ σε μάς άλλη σκευωρία ό δεύτερος ύποκριτής μίμων στον περί σταυρού λόγο του Χριστού, λέγοντας ότι στον Σταυρό δέν έπαθε ό Χριστός, αλλά ό Σίμων ό Κυρηναίος. Έπειδή, όταν ό Κύριος βγήκε από τά Τεροσόλυμα, όπως διηγείται τό Ευάγγελιο, άγγάρευσαν κάποιον Σίμονα Κυρηναίον νά σηκώσει τόν σταυρό, ό Βασιλείδης παίρνει από τό γεγονός αυτό άφορμή της πανουργίας του και λέγει,

ότι ό Σίμων, ενώ έβάσταζε τόν σταυρό, είχε μεταμορφωθεί στη μορφή του Χριστού και ό Χριστός είχε μεταμορφωθεί στο Σίμονα και έτσι αντί του Χριστού παραδόθηκε σε σταυρικό θάνατο ό Σίμων! Τήν ώρα δέ πού ό Σίμων έσταυρώνετο, στεκόταν (πάντοτε κατά τόν Βασιλείδη) απέναντί του άοράτως ό Ίησους, καταγελώντας αυτούς πού έσταύρωναν τόν Σίμονα. Αυτός δέ (ό Χριστός) άναστήθηκε προς τά έπουράνια, παραδίδοντας τόν Σίμονα στη Σταύρωση <και άπαθώς (= χωρίς νά πάθει στον σταυρό) ανεχώρησεν εις τόν ουρανόν>. Έσταυρώθη δέ ό ίδιος ό Σίμων και όχι ό Χριστός. Λιότι (λέγει ό Βασιλείδης) αφού ό Ίησους, επέταξε στον ουρανόν πέρασε όλες τίς άγγελικές δυνάμεις, μέχρις ότου άποκαταστάθηκε <προς τόν ίδιον Πατέρα>. Τέτοιες είναι «αί ραψωδίαί τής του άγίτου (Βασιλείδη) μυθοποιίας», καταλήγει ό άγιος Έπιφάνιος».

Αυτές λοιπόν τίς αίρετικές, τίς μυθικές διδασκα-

λίες δανείστηκε ο καμηλιέρης Μωάμεθ από τους Γνωστικούς, τις έκανε δικές του και τις ενσωμάτωσε στη διδασκαλία του. Κι αυτό, διότι ο σταυρικός θάνατος του Κυρίου, του Μεσσιού Χριστού, ήταν για τον Μωάμεθ, όπως και για τους Ιουδαίους, «σκάνδαλον», δηλαδή πρόσκομμα, στο οποίο σκοντάφτουν και δεν πιστεύουν, όπως γράφει ο απόστολος Παύλος (βλ. Α' Κορινθ. α' 23). Για τους Ιουδαίους, που περιμένουν τον Μεσσιαν ήθητον επίγειο βασιλιά, ή σταύρωση είναι απόδειξη αδυναμίας, και άρα όλωσδιόλου κάτι αντίθετο απ' αυτό που ζητούν. Σκοντάφτουν λοιπόν στον Σταυρό και δεν πιστεύουν. Έτσι σκέφτεται, κι αυτό δέχεται και η αραβική νοοτροπία του Μωάμεθ «έξευτελισμός και σταύρωσις» σημαίνουν γι' αυτήν «ήτταν. Τό Ισλάμ δέν δύναται νά συμφιλιωθή μέ τήν αντίληψιν του πάθους, του έξευτελισμού του Θεού. Και δεδομένου ότι αρνείται τήν ανάστασιν, προτιμά νά υπερκεράσῃ τό <σκάνδαλον> του σταυρού του Χριστού μέ τήν άρνησιν τής ιστορικότητος τής σταυρώσεως»¹.

Άλλά για τήν Έκκλησία του Χριστού ο θάνατος και η ταφή του Κυρίου είναι γεγονότα ιστορικά, πραγματικά. Και κυρίως γεγονότα ζωτικής, ύψιστης σημασίας για τον άνθρωπο και τον κόσμο. Βεβαίως στο Σταυρό δέν έπαθε η θεία φύση του Θεανθρώπου Κυρίου, η οποία είναι άπαθής και άφθαρτη. Ο Υιός του Θεού έπαθε «σαρκί», δηλαδή έπαθε στη σάρκα, τήν όποίαν ανέλαβε κατά τήν αγία Ένανθρώπησή του. «Σαρκί» ανήλθε στο Σταυρό «ίνα σώση ούς έπλασε εκ τής δουλείας του έχθρου», ψάλλουμε στην Όρθόδοξη Έκκλησία μας. Τό πάθος ύπέστη η ανθρώπινη φύση του Κυρίου, που ήταν φύση τρεπτή (= μεταβλητή) και αλλοιωτή. «Όμως τό πάθος τής ανθρωπίνης φύσεως τό έκανε δικό του ο Θεός στο άϊδιο πρόσωπο του Λόγου. Έπάνω στο Σταυρό έπαθε ο Χριστός όχι ως άνθρωπος φιλος (κακοδοξία του Νεστορίου), άλλ' ως Θεάνθρωπος. Μέ τήν έννοιαν αυτήν τό πάθος του ανθρώπου ήταν και πάθος του Θεού. Ο Λόγος έπαθε πραγματικά και απέθανε στην αναληφθείσα σάρκα του». «Όλα αυτά βέβαια είναι «μυστήριο μέγα και ανεξιχνίαστο, προσιτό μόνο στη θεωμένη πίστη και ταπεινώση»², κάτι που δέν διέθετε ο ψευδοπροφήτης του Ισλάμ, ο όποιος έμπνεόταν από τό πνεύμα του αντίχριστου, για νά θυμηθούμε τον λόγο του θεοπνεύστου Άποστόλου Ιωάννου (Α' Ιω. δ' 3).

Για τον Θεάνθρωπον Κύριον ο σταυρικός θάνατος είναι η δόξα Του, η δύναμή Του. «Όταν ο Ιούδας βγήκε από τήν αίθουσα του μυστικού δείπνου, τό βράδυ τής Μ. Πέμπτης, ο Κύριος είπε στους μαθητάς Του: Τώρα που ο Ιούδας πηγαίνει νά μέ προδώσει και που άρχίζει τό πάθημά μου, έδοξάσθη ο υιός του ανθρώπου διά του σταυρικού του θανάτου, αφού δι' αυτού καταργεί τήν άμαρτίαν και τον θάνατον. Και ο Θεός έδοξάσθη μέ όλη γενικά τή ζωή του υιού του ανθρώπου, μάλιστα δέ μέ τήν μέχρι σταυρικού θανάτου ύπακοή του (Ιω. ιγ' [13] 31).

Για μάς έξ άλλου, τήν Έκκλησία του Χριστού, ο

Σταυρός είναι πηγή άνεικίστων (= άφαντάστως μεγάλων) αγαθών. Γιατί στο Σταυρό καταργήθηκε ο θάνατος. Μέ τον θάνατό του ο Σωτήρας Χριστός έπάτησε τον θάνατο: «θανάτω θάνατον πατήσας», ψάλλει και θριαμβευτικά η Έκκλησία μας.

Στό Σταυρό «ο θάνατος πήρε μιá όλότελα καινούργια μορφή στον άκεανό τής ανακαινίσεως των πάντων. Έγινε θάνατος άθάνατος, θάνατος άφθαρτος, άναστημένος θάνατος»³.

Στό Σταυρό ο Θεάνθρωπος συνάντησε τον άνθρωπο, τον καταπληγόμενο από τον ληστοπειρατή τής ψυχής μας, τον σατανά: συνάντησε τό πλάσμα του στην έρήμωση και στην εγκατάλειψη. Και του έπληνε τις πληγές μέ τό δικό του πανάγιο αίμα: του έδωσε τά τραύματα μέ τά δικά του τρυπημένα άγια χέρια: τον έθρεψε θηλάζοντάς του τή ζωή από τή δική του τρυπημένη πλευρά: του έστεψε τήν κεφαλή μέ στεφάνι ούράνιας δόξας: τον ανέπλασε και του έδωσε τό «πρωτόκτιστον κάλλος», τήν άφατη ωραιότητα και δόξα, που έχασε στον Παράδεισο μέ τήν πτώση.

Στό Σταυρό ο Γολγοθάς νίκησε τήν Έδέμ. Από τον φαινομενικά αδύναμον Έσταυρωμένον, που ο σατανάς τον ένόμισε συνηθισμένον άνθρωπο, έκπορεύτηκαν οι κερανοί τής θείας δικαιοσύνης, που έπληξαν στην καρδιά τον αντίχριστο και μισάνθρωπο διάβολο και όλη τήν πονηρή δυναστεία του. Η κένωση του Υιού και Λόγου του Θεού εκένωσε τον πάγκαλο διάβολο από τήν ισχύ και τήν έξουσία του, και γέμισε τον άνθρωπο μέ άκατανίκητη δύναμη, αξιώνοντάς τον νά γίνει «κατά χάριν» Θεός!

Άλλά που νά έννοήσει τέτοιες αλήθειες ο Μωάμεθ, ο όποιος όλα τά είδε μέ τό χοϊκό του μάτι και προσπάθησε νά τά έννοήσει μέ τον στενό του «αδόκιμον νούν» (Ρωμ. α' 28) – τον άνίκανο νοϋ νά διακρίνει τό αληθινό και τό όρθό – και μέ τή βοήθεια των σκοτισμένων αίρετικών του Χριστιανισμού, που συνάντησε στην Άραβία...

ν. π. β.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. «Τό Έγρό Κοράνιο», έκδ. «μέ πρωτοβουλία και δαπάνη του Ιωάννη Λάτση», 1987, σελ. 140.
2. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, Έπισκόπου Άνδρούσης (τώρα Άρχιεπισκόπου Άλβανίας), μν. έργ., σελ. 152, 153.
3. ΠΗΠΟΥΤΟΥ, Κατά πασών αίρέσεων έλεγχος, βιβλ. 1, 19, ΒΕΠΕΣ 6, 371 (1-3).
4. Π. Ν. ΤΡΕΜΠΕΛΑ, Δογματική τής Όρθόδοξης Έκκλησίας, έκδ. «Ο Σωτήρ», τόμ. Β', σελ. 72
5. Για περισσότερα βλ. Π. Ν. ΤΡΕΜΠΕΛΑ, δ. π., σελ. 70 έξ.
6. ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ Κύπρου, Κατά Αίρέσεων (Πανάγιος) Βιβλ. Α', τόμ. Β', Κατά Βασιλειδιανών, Γ' PG 41, 312 CD.
7. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, Έπισκόπου Άνδρούσης (τώρα Άρχιεπισκόπου Άλβανίας), μν. έργ., σελ. 153.
8. ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, τ. Καθηγητού Πανεπιστημίου Άθηνών, «Πιστεύω εις ένα Θεόν» (Ματιές στο Όρθόδοξο δόγμα μέ βάση τό Έγρό σύμβολο τής Πίστεως), έκδ. «Άπ. Διακονία», Άθήνα 1993, σελ. 103.
9. ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, δ. π., σελ. 103.